بشكلێ كيسێ

Ketabton.com

ليكوونكى : عثمان غني

كال : 1399

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلې کيسې

1

امام حسن البناء رحمه الله!!!....

د مصر د قاهرې نه لرې په يوه کلي کې د روژې په مياشت کې د لمونځ کوونکو تر منځ اختلاف پيدا شوی وو، تر داسې حده چې نږدې وه دا اختلاف په جګړې واوړي، ځينو ويل :د تراويح رکعتونه شل دي...
نورو ويل :نه نه د حضور صلی الله عليه وسلم نه يوازې اته رکعته ثابت دي.

د حضرت عمر رضی الله عنه په عصر کې صحابه وو رضی الله عنهم شل رکعته د تراويح لمونځ په جماعت سره اداء کاوه، آيا هغوی تېروتي وو؟!
د شلو دليل ضعيف دئ!

موږ خو خپل مشران د اته رکعتيزو تراويح په ويلو ليدلي دي
د اتو دليل کمزوری دئ موږ خو شل رکعته وايو
د دوی له منځ نه يو اجنبي شخص پورته شو او په لوړ ږغ ئې وويل:

أيها الاخوان) !!اې ورونيو
د ده آواز دروند وو، همدا دليل وو، چې د بحث خلک ټول د ده خوا ته متوجه شول، زه د تراويح د لمونځ په اړه له ډېره وخته ستاسې بحث اورم، په مسجد کې ږغ اوچتول د مسجد د آدابو خلاف عمل دئ، حالانکه ستاسې بحث خو د جګړې حالت غوره کوي.

دا ستونزه د حل کېدلو پر ځای لا پېچلې کيږي، که تاسې زما د دوو پوښتنو ځواب ووایاست، کېدای شي دا مشکل حل شي، آيا تاسې ماته د دې خبرې اجازه راکوئ؟!
هو هو وفرمايه، بس دغه ستونزه دې حل شي، له مختلفو سَمتونو نه آوازونه اوچت شول.

پوښتنه دا ده :اجنبي شخص خلک خپل خوا ته متوجه کړل او وئې ويل :د تراويح شرعي حکم څه دئ؟ فرض دي، سنت دي او که نفل؟!
دا نفل دي نفل دي ...خلکو ځواب ورکړ، ډېر ښه اوس دا ووایاست، چې په اسلام کې د مسلمانانو د اتحاد او اتفاق او اخوت و محبت په اړه څه حُکم دئ؟
فرض دئ اخوت فرض دئ ...خلکو ورغبرګه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

أیها الاخوان)اې ورونو (
نفل هغه عمل دئ که کله نا کله ترسره نشي گناه نشته، خو فرض بیا هغه څه دئ چي په پرېښودلو ئې انسان گنهگار کیږي، آیا ما صحیح خبره وکړه که نه...

هو بالکل صحیح خبره ده ...ټولو په یو ځای ځواب ورکړ
واعتصموا بحبل الله جمعیاً و لا تفرقوا
مونږ باید د هغه ذات رسئ مضبوطه ونیسو، چي پرې مأمور شوي یو او له جلا کئدلو نه ئې منع کړي یو، ځکه په خپل منځیو جگړو مسلمانان بې همته کیږي.

ولا تنازعوا فتفشلوا و تذهب ریحکم...
تراویح سنت دي، خو اتحاد بیا فرض!

اوس تاسي راته ووایاست چي کوم شخص چي د یو سنت د قیام لپاره د مسلمانانو تر منځ تفرقه او جلاوالی راولي؛ داسي کس به د دین خیرخواه وي او که دښمن؟
دښمن دښمن ...مکمله ټولنه په یو بږغ

ستاسي دښمن مو اتحاد غواړي که انتشار؟!
انتشار ...انتشار...
اوس فکر وکړئ کوم شخص چیي د رسول الله صلی الله علیه وسلم په امت کي بېلتون راولي، آیا هغه به د رسول اکرمؐ ریښتنی او مخلص امتي وي؟!

د حضور اکرمؐ پیروکار؛ نه نه !!!هغه به د دښمن جاسوس وي...
په دغه وخت کیبو ځوان پورته شو او په لوړ بږغ ئې وویل که څوک بیا داسي وکړي ته به ئې منع کړې او که به ئې ملگری شې.
زه به ئې منع کوم...

تاسي ته د اتو او شلو رکعتونو مسئله مهمه ده، که د مسلمانانو د اتحاد او اتفاق؟!
اتفاق اتفاق ... د ټولني بږغ

ایها الاخوان
که تاسي اتحاد غواړئ نو لږ قرباني به ورکوئ، آیا قرباني ورکوئ؟!
موږ هر ډول قرباني ته چمتو یو...
قرباني به بس دا وي، چي پر کوم امام یا خپل تحقیق چي مو اعتماد او اطمینان وي عمل وربانديي وکړ ...ئنور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسان په دلیل پوه کړئ؛ خو د نورو د رائې او تحقیق احترام هم وکړئ، ځکه هر مسلمان د خپل موقف د ریښتین ولی لپاره د قرآن او سنت نه دلیل وړاندي کوي، هیڅ مسلمان له انجیل او تورات نه دلیل نه راوړي، په تعبیر او تشریح کي اختلاف فطري امر دئ، په فروعي مسائلو کي چي څوک کومي رأیي ته اعتبار ورکوي عمل دي پرې وکړي، خو د دین د بنیادي او متفقه مسائلو او په ژوند کی د هغوی د نافذ کولو لپاره ټول په ګډه هلي ځلي وکړئ.

ستاسي دښمن که انګرېز وي او که یهودي؟ هغه به ستا د وژلو په وخت هیڅکله دې ته ونه ګوري چي فلان شافعي د او فلان حنفي، دی اته رکعته تراویح کوي او هغه بل شل رکعته، د هغوی په سترګو کي هر کلمه ویوونکی یو دئ، د هغوی د بریا راز دا دئ چي تاسي د یو بل سره وجنګوي.
ځکه نو ضرورت دا دئ چي مونږ نن د فروعي اختلافاتو نه پورته شو او د کفر او ظلم خلاف سره یو شو، او له ځانونو نه کامل او صحیح مسلمانان جوړ کړو.

د اجنبي وینا ختمه شوه...
خلک ور ولاړ شول او له ډېري میني او احترام نه ئې د هغه سره مصافحه پیل کړه، یو معزز شخص ورته را مخکی شو او وئې پوښتل :زه ستا له خبرو نه ډېر متأثر شوم که مو ځان راته معرفی کړئ!

اجنبي :زما نوم حسن البناء دئ او زه په قاهره کي اوسم.

2

د ۲۰۱۱ زېږدیز کال د نومبر د میاشتي پر ۱۹ نېټه له یوې زړې کنډوالې څخه داسي یو څوک ونیول سو چي له نژدې پنځه یا شپږو میاشتو څخه همدلته پټ سوی و، هغه سخت ژوبل او ناروغ و، د خوني (کوټې) حال دومره خراب و چي نه رڼا ورتلله ، نه تازه هوا او نه یې تشناب درلود، د دې سړي ښناک، خوراک، خوب او حاجت پوره کول ټوله په همدې څلور دېواله خونه کي تر سره کېدل. کله چي دا کس ونیول سو، ګمان کېدی چي له ډېري مودې څخه وږی او تږی پاته سوی او په اونیو اونیو نه دی لمبېدلی. د هغه نیالی ، بالښت او شړی دومره خیرن ول چي پکښي پرېوتل خو هلته پرېږده په ورته کتلو یې د سړي خوا را ګرزېده. په خیرن او بوینه شړې کي نغښتل سوی کوم کس چي ونیول سو دا یو عام سړی نه و، بلکي څه موده وړاندي همدا سړی ډېر شتمن و، دا هغه څوک و چي نوم یې د نړۍ د څو شتمنو او اغېزمنو خلکو په کتار کي راتلی، هغه ډېر د سکون ژوند تېراوی، هغه پر عیاشیو باندي په ثانیو کي په میلینونو ډالر مصرفول. یو وخت یې د لندن په ښار کي په خپل موټر کي سفر کاوی چي د لندن په شمال کي یې یوه ښکلې ماڼۍ (بنګله) خوښه سوه او د همدې ماڼۍ د رانیولو پرېکړه یې وکړه خو د کور خاوند یې له

(c) ketabton.com: The Digital Library

خرخولو څخه نته وکړه او دې ښاغلي د خپل ضد له مخې پر هغه ځای دوه برابره پیسې یاني لس میلیونه برټش پونډز د ماڼۍ خاوند ته ورکړل او کور یې ځني واخیست.

په ۲۰۰۹ زیږدیز کال کې نوموړي خپله ۳۷ مه کلیزه ولمانځله، چې د نړۍ تر ټولو شتمنو خلکو پکښې ګډون وکړ، په هغوی کې د روسیې "Albanian tycoon"، د زرو د زېرمو څښتن "peter Munk" او "prince of Monaco" "albert" غوندې د نړۍ مشهورو څېرو ګډون کړی وو، او دغه کلیزه تر ننه د نړۍ په ګران بیه کلیزو کې شمېرل کېږي.

دا سړی دتر ټولو ګران بیه انځورګرۍ د رانیولو شوقي و، هغه د خپلې ماڼۍ د ښایست لپاره د مالیت پر انځورګرۍ په اربونو ډالر ورکړي ول.

په ۲۰۰٦ مېلادي کال کې پر اسرائیلی ممثلې (اداکارې) باندې مین سو، او د هغې د خپلولو لپاره یې پرېمانه دولت مصرف او پر هغې انبار کړ، هغه و چې "orly weinerman" یې انډیواله (ګرل فرینډ) سوه، دا نو د نړۍ تر ټولو ګران بیه انډیواله نجلی وه.د برتانیې پخوانی لومړی وزیر ټوني بلیر د نوموړي ډېر ټینګ ملګری و. د برتانیې شاهي کورنی هغه څو ځلې په "buckingghm palace" او "wensley castle" کې د ماښامنی او غرمنی لپاره میلمه کړی و، هغه په لندن او فرانس کې د ځوانی شپې ورځې تېرولې، هغه په ډېر ویاړ سره د نړۍ په ګوټ ګوټ کې قانون تر پښو لاندې کاوی، هغه یو ځل د پاریس په "shanzelize street" باندې موټر په ۱۳۰ کېلومټر تېز رفتار کې تېر کړ چې ټوله اروپایي نړۍ یې حیرانه کړه. او د پاریس ښاري دولت د هر څومره کوښښ سره سره ونه توانېدی چې لږ تر لږه یې جرمانه کړي. دا سړی د خپل هیواد د "investment authority" مشر و، د پانګې اچوني دغه دولت دومره واک درلود چې د نړۍ په هر هیواد او هر وخت کې یې تر لس بیلیونه "10$ billion" پورې سرمایه ګذاري کولای سوه، او دا ډېره غټه خبره وه.

د داسې نوم او درنښت درلودونکي ژوند څښتن چې د ۲۰۱۱ کال د نومبر د میاشې پر ۱۹ نېټه په کومه خیرنه او بوینه شړۍ کې ونیول سو، دا ځوان سیف الاسلام نومېږي، دی په نړۍ کې پر دریم نمبر په تیلو د شتنمن هیواد لیبیا د پخواني واکمن کرنل قزافي زوی دی، نوموړی د قزافي ځای ناستی او د لیبیا ولي عهد و، دی په خپل وخت کې د لیبیا دوهم باأثره سړی و، دی دومره اغېزناکه او واکداره کس و، چې کرنل قزافي یې د"نیوکلیئر" پروګرام په پرېښودولو باندې قائل کړی و.

سیف الاسلام دا مهال د لیبیا د واکمن دولت په زندان کې دی، او تر مرګ ستونزمن ژوند ورباندې تېرېږي. هغه سیف الاسلام چې یو پښه به یې په لیبیا او دوهم پښه په لندن یا فرانس کې پرته وه، د چا لپاره چې به د فرانس سترو کمپنیو ځانګړي عطر جوړول، دا هغه سیف الاسلام دی چې څه موده وړاندې به یې د برتانیې د هیواد شاهي کورنی خاصي میلمستیاوې کولې، مګر نن په ټوله نړۍ کې هیڅ داسې هیواد نسته چې هغه ته پنا ورکړي، هغه سیف

(c) ketabton.com: The Digital Library

الاسلام چي د لندن او فرانس په مشهورو او گرانه بیه خوړنځایونو کي ځانگړي خواړه ورته پخېدله، نن یې دیوه وخت ډوډی په ډېره سخته په نصیب کېږي، هغه سړی چي په یوه لحظه کي یې په لس میلیونه پونډز باندي یو کور رانیولای سوای، نن د سر پنا لپاره د کوټې چت نه لري، د چا چي تر پرونه میلیونران خلک انډیوالان ول نن په زهرې او خواستې فریادونه کوي خو هیڅوک د خبري اورېدولو او مرستي کولو نه لري، سیف الاسلام له اسمان څخه پر مځکه را لوېدلی دی، او پاچاهي یې په فقیري بدله سوې ده. ځکه هغه خلک چي الله هېروي او پر ځان باندي د خدای خیال کوي، نو پر داسي خلکو باندي یوه نه یوه ورځ د الله غضب را لوېږي، او بیا یې هیڅوک نه سي ژغورلای.

داسي واکمنان چي واک هر څه گڼي او د اقتدار په نشه کي دومره ډوب سي، خیال کوي چي زما واک او دبدبې لره هیڅ زوال نسته ، زما د واک لمر به د خیال پر اسمان همداسي ختلی ولاړ وي او زما د تقدیر ستوری به د تل لپاره ځلېږي. نو داسي واکمنانو او زور واکانو ته د سیف الاسلام کیسه په چیغو چیغو وایي: څوک چي د ولس باور او احساس له لاسه ورکړي او پر خپل ځان باندي د خدای خیال وکړي دا کسان به یوه نه یوه ورځ له داسي دردناکه، بې چاره، زلیل او بې وسه سر نویشت سره مخامخ کېږي.

3

یو ټیکسي چلوونکی سعودی کیسه کول چي له ریاض نه مې دمام ته څلور ځوانان سپاره کړل د ټیکسي ډریور وایي دا څلور واړه ښه په سور کې نه وو مست ځوانان وو او مجلس یې هم بې سوره وو دی وایې په لار کې د تیلو اچولو له پاره ودریدلم اود مازدگر د لمونځه وخت وو هم و تیل مې واچول وروسته مې ځوانانو ته وویل :که مو خوښه وي د مازدگر لمونځونه به وکړو؟ خو ځوانانو ځواب هېښوونکی و !زماځنکه ته ناست ځوان په دوی کې لیږ م شر و او داسي ښکاریده چي د دوی د سفر مشر هم دی شاته یې خپلو ملگرو ته وکتل وروسته یې زما د لمانځه کولو د پوښتنې په ځواب کې راته وویل :مونږ خو لمنځونه نه کوو..

ټیکسي ډریور وایي :زه حیران شوم چي دا څه وایي داسې مسلمانان هم وي چې لمانځ نه کوي !ورته ومې ویل : یارانو !دا منم چي تاسو ځوانان یئ .هر څه به کوئ خو لمونځ باید هیحکله پرېنږدو له الله سره داړیکوهمدا یوه لاره راپاته ده دا لاره باید هیڅکله ونه ترو او لمونځ خامخا باید وکړو.ټیکسی ډریور وایي :ځوانانو پخپلو کې یوه بل ته وکتل او زما څنک ته ناست مشر یې راته وویل سمه ده څه چي لمنځونه وکړو،لمنځو ته ښکته شوو،اودسونه مو وکړل او زه د لمانځه دامامت له لپاره مخته شوم څلورو واړو ځوانانو اقتدا راپسي وکړه مسافرانه دوه رکاته لمونځ اوسلام مې واړوه چي مخ مې را وگرځاوه هغه مشر یو یې لا په سجده پروت و.

موږ ټول ورولاړ شوو چي ځوان مو وښوراوه له حرکته لویدلی و او مهربانه الله ته یې روح سپارلی وه !ملگري یې سخت خپه او ټول په ژړا شول او یوه ملگري یې زیات ژړل، وروسته هغه ماته وویل چي دا زما مشر ـ ورور دی او باور وکړه چي دا پنځلس کاله کیږي چي لمونځ یې نه وکاوه !خاتمې پټې اونامعلومه دي، په مرگ هیڅ باور نشته، او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مومن باید دهر لمانځه په مهال په دې فکر وي چې شونې ده دا یې وروستی لمونځ وي لکه په یوه حدیث کې راغلي رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی ورته ویې ویل :یارسول الله !په لنډه توګه مې پوه کړه، هغه ورته وویل :چې کله لمانځه ته لاړ شې داسې لمونځ کوه لکه همدا دې چې ورستی لمونځ وي] .عن أبي أيوب رضي الله عنه قال :جاء رجل الى النبي صلى الله عليه وسلم ، فقال :يا رسول الله، علمني وأوجز، قال :اذا قمت في صلاتک فصل صلاة مودع .رواه احمد و ابن ماجه [.الله مو دی لمونځونه د سترګو یخوونکي وګرځي او الله دې زموږ خانمې په ایمان او ښواعمالو کړي.

4

یوه ورځ یو سړي خپل مریی بازار ته را وستی ددې لپاره چې خرڅ ئې کړي نو ږغ یې وکړ !چې زه خپل مریی خرڅوم ډېر ښه مریي دی خو یو عیب لري هغه دا چې چغلګر دی .یو سړي د خپل ځان سره فکر وکړ چې راسه دا مریی رانیسه دا دومره عیب نه دی نو ورغلی ؛ هغه مریی یې ځني رانیوی د ځان سره ئې خپل کور ته بوتلی.

مریي د نوي مالک سره کار شروع کړ؛ څه وخت یې خورا ښه کار او ښه خدمت وکړ؛ د څه وخت په تیرېدو سره بیرته هغه خپل عادت پیل کړ.
لومړی ورغلی د خپل مالک مېرمني ته یې وویل :ستا خاوند د بلي ښځي سره اړیکي لري غواړي چې ډېر ژر واده ورسره وکړي او تا پریږدي؛ زه تا ته دا خبري د دوستی په موخه کوم زما خبري دي ستا سره خوندي وي چاته یي بیان مه کوه .ښځي چې د مریي خبري واورېدې ډېره نا ارامه او خوا بدې سوه د څه وخت په تېریدو سره مریي د خپل مالک ښځي ته وویل چې زه تاته یو نسخه درښیم دا کار وکړه ستا خاوند به بله ښځه پریږدي .ښځي ورته وویل چې دا خو ښه خبره ده ونیسه راته وې ښیه ؛ مریي ورته وویل کله چې دې د شپې خاوند بیده سي نو چاقو راواخله د ږیري وریښتان یې یو څه ور پریکړه ؛ او د ځان سره یې وساته، بس دا کار وکړه خاوند به دې نوري ښځي پریږدي یوازي به ستا سره ژوند کوي.

ښځي ورسره خوښه کړه چې دا خو بیخي اسانه کار دئ ؛ د ا کار خو بیخي په اسانۍ سره کولای سم؛ مریي چې ښځي ته دا خبره وکړه دستي راغلی خپل مالک ته یې وویل :اې باداره !ستا مېرمن د نوروسره ناروا اړیکي لري اوس غواړي چې ډیر ژر پر تا باندې مرګوني حمله وکړي تا ووژني او خپلي اړیکي د هغو سره نوري پیاوړي کړي، مریي زیاته کړه چې زه ستا د خواخوږۍ په موخه دا خبري کوم زما خبري رښتیا دي هیڅ درواغ پکښي نسته که ته زما خبري نه منې نو ته نن ماښام ځان پر خوب واچوه مه بیدیږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازي په ښکاره ځان بیده وښیه ته به ووینې چې ستا مېرمن به پر تا چاقو راواخلي او بل کار دا وکړه چې زما حال پټ وساته چاته مه وایه چې دا خبره ده را ته ویلې ده.

مالک چې د مریي خبري واوریدي ډېر خوابدي سو؛ کله چې ماښام سو ده ځان په ښکاره پر خوب واچوئ، مېرمني یي لږ څه وخت انتظار وکړ کله چې یي یقین سو چې سړی بیده دی نو چاقو یي را واخیستی خاوند یې د سترګو تر کونجانو ورته وکتل ژر وغورځیدی تر مټ یې ټینګه کړه او ورته ویې ویل :ته غواړې ما ووژنې؟ نوري خبري یي نه وکړې دستي یي چاقو څني واخیستی مخکي تر دې چې میرمن یي یوڅه ووایي په هغه چاقو یې خپله میرمن مړه کړه

د ښځي قریبان چې خبر سوه هغو راوځغستل بې پوښتني یي پرده باندي حمله وکړه وې واژه .لنډه دا چې دواړو کورنیو یو پر بل باندي حملې پیل کړې او تر منځ یي لویه جګړه وموښته دا دیوه مریي د چغلګری هغه بده پایله وه چې په دنیا کي یي خلګو ته ورسول همدا وجه ده چې چغلګري کول ستره ګناه ده هر مسلمان باید په کلکه ځان څني وساتي.

5

لومړی نړیواله جګړه کې یو سرتیري، خپل قوماندان ته داسې ولیکل !

ښاغلی قوماندان صیب!

خپله وسله مې تر خاورو لاندې پټه کړه ، نور نه جنګیږم ،او دا پرېکړه مې نه د مرګ له ویرې

او نه هم د خپلې مېرمنې ، زوی او لور دمینې له کبله کړې! ،که راځخه وپوښتې؟ وروسته تر هغه چې د دښمن یو سرتیری مې مړ کړلو نو

وروسته مې د هغه جیبونه وکتل او یو عجیبه ېښبې سره مخ شوم، هغه داچې،

د یوه کاغذ پر مخ چې په وینو ککړ وو داسې لیکل شوي وو:

پلارجانه !د کومې ورځې نه چې تا زه یواځې پرې ایښې یم ، هر سهار تر لمر لویدو پورې د خپل کور د وره مخې ته ناسته یم او ستا د راتلو لارې څارم،

په خدای قسم دا ځل که راغلې ، نو غیر کې به دې ټینګ نیسم او بل ځل دې نه پرېږدم چې جګړې ته رانه ولاړ شې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو قوماندان صیب !ما دهغې ماشومې لورکی پر وړاندې یو نه بښونکې ګناه تر سره کړه،

ما هغه ماشومه د تل لپاره په یوه خیالي انتظار کې پریښوده،هغه به تر کله ناخبره د خپل مړ شوي پلار د راتګ لارې څارې،او ترکومه به هره ورځ د خپل پلار د راتګ په انتظار کې تر لمر لویدو پورې انتظار کوي.،نو !ورته برخلیک زمونږ په ګران هیواد افغانستان کې هم روان دی،

چې بې ګناه خلک په کې وژل کیږي او معصوم ماشومان د تل لپاره دپلار له مینې څخه بې برخې کیږي.

6

یوه ملګري کله چې دې خپل ملګري جنازه ولیده په خندا شو.

سپین ګیری ورته وویل بچیه سړی په جنازه نه خاندی

هلک چې سترګي یې له اوښکو دکې شوی وی ځواب یې ورکړ

بابا څه درته ووایم!!..

له زړه مې تورې وینې څاڅې ، خو ملګري راڅخه ژمنه اخستې وه چې کله سره ووینو نو په خندا به یو بل وینو

اودایې هم راته ویلی وو چې کله مړ شوم نو په خندا به زما

خواته راځې ځکه چې هغه وخت به هیڅوک هم نوی چې ستا اوښکې پاکې کړی ښه ملګري دې ژوند رینښتنې سرمایه ده په ژوند یې قدر

وکړی خاص دالله ج درضاپه خاطر ورسره ملګری وکړی دروغ مه وایې چل ول مکوی ځان په ملګري لوړ مه بولي او دانسانیت اخلاقو نه یې استفاده مه کوی انشاءالله ملګري به مو تر آخر دې ژوند پوری وی.

7

یوه ورځ پاچا خپل درې ۳ وزیران دربار ته راوغوښتل ، او ورته ویې ویل، چې هر وزیر یوه کڅوړه درسره واخلئ ، باغ ته ولاړ شئ او پاچا ته ښې رنګارنګ میوې راوړئ! وزیران چې دغه عجیب امر حیران کړل، درې واړه له کڅوړو سره باغ ته ولاړل .ترڅوچې دپاچاامرپرځایکـړي)!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(یو وزیر د پاچا لپاره ښې، تازه او مختلفې مېوې راټولې کړې) .

دوهم وزیر : په دې فکر چې، پاچا خو خپله ټوله میوه نه ګوري، چې څه فرق سره لري؛ نو له تازه او خامو مېوو څخه یې خپله کڅوړه ډکه کړه

دریم وزیر چې ډېر ناپوه و، له ځان سره یې وویل چې، پاچا به یواځې ډکې کڅوړې ته ګوري او دې ته به نه ګوري، چې په منځ کې یې څه دي؟ په دې یقین یې خپله کڅوړه له وښو، پاڼو او نورو وړو خاشاکواولرګو څخه ډکه کړه، ځان یې له ستړیا څخه بچ کړو او خپله ډډه یې ووهله.دوهمه ورځ له امر سره سم درې ۳ واړه له ډکو کڅوړو د پاچا دربار ته حاضر شول .پاچا د کڅوړو له کتلو پرته سمدستي امر وکړ، چې دا درې وزیران د یوې میاشتې لپاره په یوه لرې زندان کې بندیان کړئ.همداسې وشول، له دوی سره په کڅوړو کې، له را ټولو شوو شیانو پرته، د خوراک لپاره نور هیڅ نه و.اوس نو اول وزیر، چې ښه میوه یې ټوله کړې وه، ټوله میاشت یې په هغه میوه ګزاره کوله او میاشت ښه په اسانۍ پرې تېره شوه ،.دوهم وزیر چې تازه، خامه او پخه میوه یې راټوله کړې وه، له سخت مشکل سره مخ شو، څو ورځې یې تازه او پخه میوه وخوړه او ګزاره یې پرې وکړه؛ خو وروسته خامې او خرابې میوې ته مجبور شو، چې خوړلو یې ناروغ کړ او په سختو تکلیفونو کې یې میاشت تېره کړه.دریم وزیر چې بې ثمره واښه پاڼې اوخاشاک یې په کڅوړه کې راټول کړې وه ، د خوراک لپاره ورسره هیڅ نه و؛ نو له څو ورځو وروسته مړ شو ،.اوس نو له خپل ځان څخه سم وپوښتئ، چې تاسودحقیقی مالک اوپاچالپاره څه شی ټولوئ؟تاسې اوس په هغه باغ کې ژوند کوئ، چې نیک او بد عملونه دواړه ټولولای شئ؛ خو په یاد ولرئ، هر کله چې د پاچا حکم صادر شو، نو خپلې بندیخانې) قبر (ته به موسمدم ور واچوي ،.په دې بندیخانه کې به یواځې تنها یاست، تاسې سره به صرف یواځې ستاسې له اعمالو څخه ډکه شوې کڅوړه موجوده وي ؛ هر څه مو چې راټول کړي وي ، همغه به مو پکار شي . اوبسنو همدا نن کوښښ وکړئ، ځانونه سترې کړئ، ښې او تازه مېوې) نیک عملونه (راټول کړئ؛ تر څو چې هلته ارام او هوساپه خوشحالی سره اووسی

8

وائي، چې حضرت داود) ع (د خپل کار په ځای کې یوه ورځ په کار مشغول وو چې ناڅاپه یوه ښځه راغله او له سلام وروسته یې له حضرت داود) ع (څنې وپوښتل چې!

ایا ستا خدای) ج (عادل دی او که ظالم؟
حضرت داود) ع (ورته وویل چې زما خدای عادل دی او هیڅکله ظالم ندی.
لدې سره ښځې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یوه کونډه ښځه یم او کوچني یتیمان ماشومان په کور کې لرم، هره ورځ د غاړې دستمالونه په کور کې جوړوم او په بازار کې یې پلورم او په پیسو یې خپلو بچیانو ته نفقه برابروم.

خو نن چې کله د بازار په لور روانه وم په لاره کې ناڅاپه یو هوایي مارغه راغئ او زما دټکري څنې چې پرسر مې ایښی و، د دسمالونو ټول پنډوکی یووړ او خالي لاس کورته راغلم.

ښځې لا خبره خلاصه کړې نه وه چې دروازه ټک ټک شوه، حضرت داود) ع (ورته د ننوتلو اجازه ورکړه، ګوري چې لس کسان تجاران راننوتل او هریو سل دیناره دحضرت داود) ع (په مخ کې کېښودل او ورته یې وویل چې داپیسې ضرورتمندو ته خیرات ورکړی، حضرت داود) ع (ترې پوښتنه وکړه چې خیریت دی، ټول لس کسان او هر یو سل دیناره خیرات ورکوی څه خبره ده؟

تجارانو وویل چې په سمندر کې یې په کشتۍ کې سفر درلود چې د کښتۍ یوه تخته ماته شوه او اوبه را پورته شوې، مونږ ټولو د الله تعالی حضور ته سوالونه وکړل چې که ددې طوفان څنې ووځې نو هر یو به سل دیناره نزر ورکوي، تجارانو وویل چې د اسمان په طرف مو کتل چې یو مارغه راغئ او یو پنډوکئ یې په کښتۍ کې را وغورځاوه.

چې کله مو پنډوکئ خلاص کړو پکې دسمالونه وو او په هغو مو دکښتۍ تخته وتړله او له طوفان څنې وژغورل شوو.

حضرت داود) ع (کونډې ښځې ته مخ واړو او ورته یې وویل چې زما الله ستا په دسمالونو ددوی ژوند وژغوره او د دریاب په منځ کې یې ستا د نفقې غم هم وخوړ.

څنګه دومره ستر رب) ج (ته ظالم ووایو؟

9

ماته خو ډېره جالبه کیسه ده، ځکه مې له تاسو سره شریکه کړه. پۀ هره دنده یا وظیفه کې کار کونکی ناست وي او ګټه اخیستونکی ولاړ وي،مګر یؤاځې ښونکی دی چې هغه ولاړ وي او ګټه اخیستونکی ناست وي!.

دا ماشوم یې چې غیږ کې اخیستی دا د پوهنتون استاد دی،خو دا ماشوم د دې استاد زوی نه دی، دا د پوهنتون د یؤې محصلې زوی دی،ماشوم ژړل د دې پر ځای چې محصله لۀ ټولګې اوباسي او یا ورته ؤوایي چې:

دا درس پرېږده استاد خپله ماشوم واخیست تر څو یې مور پۀ آرامه درس ؤوایي،خو ماشوم د استاذ پۀ ولې ویده شو

مشرې تکلیف دی تشریف ندی!..

(c) ketabton.com: The Digital Library

10

ددې کيسې ليکوال وايي :په يوه بازار کې ماته يو چرسي راغی او راته يې وويل، چې د چرسو لپاره لږې روپۍ راکړه.

ما ورته وويل چې، راشه خوراک درکوم؛ خو د چرسو لپاره روپۍ نه درکوم.

چرسي راته وويل چې، رزق ورکونکی بل دی، که د چرسو لپاره روپۍ راکوې، راکړه کنه لاړم درنه.

ما يو څو روپۍ ورکړې او چرسي روان شو، زه هم ورپسې روان شوم.

يو ځای کې واده وو يو سړي غټ پتنوس کې وريجې روانې کړې وې چې، پتنوس ترې وغورځيدو او وريجې ترې په ځمکه ولوېدې.

چرسي ورته کښيناست چې، خوراک يې شروع کړ؛ نو زه يې وليدم،

ماته يې يوه جمله وويله چې، هغه جمله به زما ټول عمر په ياد وي،

راته يې وويل چې، دا وخت مې الله تعالی سره اړيکې خرابې دي، کنه نو ماته به يې په لوښي کې رزق راکوه؛ خو زما رب دومره مهربان دی چې، له چا څخه خفه هم وي، بيا يې هم ورزی نشي ليدلی.

11

يوه ورځ مرگ ديوه سړی څنگ ته ورغی ورته ويی ويل نن داخيری ورځ ده

سړی ورته وويل چه زه نه يم تيار

مرگ ورته وويل نن ليست کی لومړی نوم ستا دی

سړی وويل سمه ده

مخکی له دی چه ما له دونيا پنا کړی راځه يوه پياله قهوه وڅکو مرگ وويل سمه ده

سړی مرگ ته قهوه ورکړه اوپه قهوه کی دخوب گولۍ ورکړی اوپه درانه خوب يی ويده کړ

سړی ليست راواخيست خپل نوم يی دليست اخير کی وليکه

مرگ چه له خوبه راپورته شوو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو له سړی یی مننه وکړه او ورته ویی ویل

ددی لپاره چه تامی ډیر قدر او عزت وکړ نن لیست له اخیری خوا پیلوم😢

12

یو انجلی چی نوی تیلیفون یی رانیول

پلار یی چی ورته وکتل

پوښتنه یی وکړه :کله چی دا تیلیفون دی رانیول نو لومړی دی څه په وکړه؟

لور یی ورته وویل :یوه دانه د ضد ضربه هینداره او یو.کاور می ورته رانیوی!

پلار :آیا سوک په زور یره تاته وویل چی دا کار وکړه؟

لور :نه پلاره!

پلار :آیا کله چی تا کاور او د ضد ضربه هینداره ورته رانیول نو د تیلیفون د جوړولو شرکت ته کوم توهین ورسیدل؟

لور :یا پلار جانه بر عکس ټول د تیلیفون جوړولو شرکتونه خپلی وایی چی د کاور او هیندارو څخه کار وخلو!

پلار :نو آیا دا کار دی په دی خاطر ترسره کړه چی ستا تیلیفون دیر زړه او خراب تیلیفون و؟

لور :یا پلاره په دی خاطر می دا کار وکړه چی نغوارم کوم تاوان ورته ورسیږی او که تاوان ورته ورسیږی نو قیمت یی کښته کیږی او بی ارزښته کیږی!

پلار :آیا ستا تیلفون په در کار سره دیر بد خوند او خراب معلومیږی؟

لور :یا پلاره زما په نظر دیر شکلی معلومیږی او که خراب معلوم هم سی په دی خاطر چی د هر خطر څخه په امان دی او تاوان نه ورته رسیږی نه په دی خراب معلومیدل ارزی!

پلار په مینه مینه ی خپل لور ته کتل

او بیا یی ورته وویل :آیا پوهیږی لورمی چی ستا حجاب هم د همدی کاور او هینداری په شان دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

13

خبریال کیسه کوي چي فیډل کاسټرو د هاوانا په کوڅو کي د شپې لخوا په یوه سر لوڅي جیپ کي د خپل یوازي یوه ساتونکي سره ګرځېدئ .ما پوښتنه ور څخه وکړه چي تر سل واره زیات د سي ای اې او ام ای سیکس له لوري ستاسي د وژلو هڅه سوې ده، خو بیا هم تاسي د یوه ساتونکي سره په سر لوڅي جیپ کي ګرځئ، ولي؟ ده په جواب کي راته ویل، هغه مشران بېرېږي چي د خپلو خلګو سره یې خیانت کړی وي، ما د خپلو خلګو سره خیانت نه دی کړی، له دوی څه را پورته سوی یم او د دوی د آزادۍ لپاره مبارزه کوم، ځکه خو د دوی په منځ کي تر ټولو ډېر ساتل سوی او محفوظ هم یم، خطر هغه مهال ډېر راته متوجه وي چي له دوی څخه لیري سم.

14

د یوه ځوان زړه یو دم بې حرکته شو ، کله یې چي روغتون ته ورساوه ، د ۲۴ ساعتونو لپاره یې اکسیجن ورکړ ، بیرته چي ځوان جوړ شو ، ډاکټر ورته د ۵۰۰ ډالرو بیل ونیوې ، ځوان د بیل په لیدو وژړل.

ډاکټر ورته وویل :ژاړه مه ، که پیسې نه لرې ، ژوند مو تریخ او ناچاره وې ، نو نه یې غواړم؛

ځوان وویل :د پیسو مشکل نشته ، الحمدلله هر څه لرم

او کولی شم ، ستاسو پیسې درکړم . ډاکټر وویل : مشکل څه دي ، ولی دي وژړل . ځوان وویل : ځکه مې وژړل ، چې ستا فقط د ۲۴ ساعتونو پر اکسیجن ۵۰۰ ډالر راغلل ، خو ما چې په کلونو کلونو همدا اکسیجن د الله تعالی په مهربانۍ او فضل سره مفت اخیستی دی ، اوس زه پوه شوم چې زه څومره ناشکره او ربنتیا ستر پوروړی یم.

15

یو سپین ږیري مات سوي بادام د رسول الله ﷺمخي ته کښېښول، رسول الله ﷺبه د هر بادام په خوړلو سره یو ځل سپین ږیري ته وخندل او د سپین ږیري پر خوله به سپین بریت موسکي سول، رسول الله ﷺته اصحاب کرام په تمه وه چي، اوس به دوی ته هم وواېي چي، راسئ بادام وخورئ؛ خو داسي ونه سول.

سپین ږیری ولاړ او اصحاب کرامو وپوښتل چي، یا رسول الله ﷺمخکي به دې هر شی موږ سره شریکوه؛ خو نن دې ږغ ونه کړ!

خبر یاست چي، رسول الله ﷺڅه وفرمایل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله ﷺورته وويل :بادام بيخي ترخه وه، که له تاسي څخه يوه هم تريخ بادام تو کړی وای؛ نو د اخلاصمن سپين ږيري خندا به په غم بدله سوې وای.

16

خداي ج مهربانه دی «د بزگر او بادار تر منځ لنده کيسه»!

يو بزگر له يو مالداره سره بزگری شروع کړه. شپې او ورځې دي تيرېږي او بزگر چي ډير صادق ريښتيني او د ښو اخلاقو څښتن وو. او خپل کار به يې په ډيره صادقانه توگه کولو او مالدار هم ورنه تر ډيره راضی وو. ددواړو تر مابين ژوند دی تيريږي... د بزگر زيات وخت تير شو خو ده دا خپل د کار مالک يا دا مالدار په عبادت کولو تر اوسه نه دی ليدلي . بله ورځ يې له ځان سره دا هوډ وکړ چي يا به کار پرېږدی او يا به هم دا مالدار په عبادت کولو را بولي.

وروسته نو بزگر به چي کله د الله تعالي عبادت کاوه نو له بادار نه به يې هم د عبادت کولو غوښتنه کوله چي راشه د الله ج عبادت وکړه او لمونځ وکړه خپله غاړه دی خلاصه کړه.
مالدار به ورته ويل چي ته مو پرېږده!

الله تعالي مهربانه دي........

هر ځل به چي مالداره ته دی بزگر له طرفه د عبادت کولو دعوت کيده د مالدار سړي ځواب به معلوم وو.

ته مو اوس پرېږده! خداي ج مهربانه دي.....

او هميشه به يي همدا يوه خبره کوله چي خداي ج مهربانه دی......

وخت دی تيريږي د غنمو د کښت کولو وخت راورسيد بادار خپل بزگر ته امر وکړو چي سبا ته به په پلانکي ځاې که غنم کښت کړي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزګر ورته وويل: په سترګو ولي نه بزګر لاس په کار شو تر څو تخمونه سره آماده کړي. بزګر د غنمو پر ځاي د جوارو تخم يوړو او کښت يی کړ او راغي بادار ورته وويل غنم د کښت کړل! بزګر وويل: هو

څه موده وخت تير شو او مالداره بزګر ته وويل راځه چي هغه غنم وګورو چي څنګه به شوي وي. بزګر ورته وويل: راځه او روان شول کله چي هلته ورسيدل مالداره ګوري چي د غنمو پر ځاي جوار راپورته دي. او ويی ويل: دا خو جوار دي او بزګر ته په قهر شو ورته يی وويل چي ما تاته نه وو ويلي چي غنم کښت کړه. نو تا بيا ولي جوار کښت کړي.

بزګر ورته وويل چي خداي ج مهربان دي......

غنم به شي.

مالدار ورته وويل: چي خداي ج خو زه هم وايم چي مهربان دي خو داسي نه چي ته جوار کښت کړي او بيا ورنه غنم غواړي.

بزګر ورته وويل چي ټول عمر مي درته ويل چي راشه لمونځ وکړه راشه عبادت وکړه تا به ويل چي خداي ج مهربان دي.....

نو ته هم د ځان لپاره يو څه کښت کړه چي الله ج يي تاته حاصل درکړي.

ګرانو مسلمانانو ورونـو دوه ورځې ژوند دي زيات کوښښ وکړي چي د خپل آخرت لپاره يوه څه کښت کړي تر څو مو حاصل ګل او ګلزار شي.

17

غوښه

ساحل منګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دروازې له خلاصيدو سره سم مې د انګړه پر لورې قدمونه واخيستل. کمه شېبه مې د کور جوړښت تر سترګو تېر کړ او کتل مې چې څو خونې لرې، په انګړ کې څخه پراته دي او کوم هغه څه دي، چې د سړي پام ور اوړي.

په کرار – کرار مې قدمونه اخيستل او د کور په جوړښت مې فکر کاوه، چې بې پامه مې پښه د يوې وړې کندې په څنډه کې وښويده. د لينګي يوه برخه پوستکی مې وسوليده او لږ شان مې د شرم احساس هم وکړ. که څه هم د درد احساس مې وکړ خو ځان مې داسې ونيو، چې هيڅ هم ندي شوي. د کور ښځې هم زما په لوېدو خپله همدردي ښکاره کوله خو ما دغه خبره بيخي عادي ونيوله.

زه هم د خيريه ټولنې له هغو رضاکارانو څخه وم، چې په کليو او باندو کې مو له بې وزلو سره مرسته کوله. ښځه مخکې، ماشومان ترې تاو او زه وروپسې شوم،تر څو يې د کوټې مخ کې چوتره کې په غوړول شوې درۍ کېنولم. له معمول سره سم مې له ښځې څخه د خپل ژوند احوال وپوښت، چې څه حال لرې، تر کومې کچې بې وزله دي او زمونږ مرستې به ددوی په ژوند کې څومره ګټورې پرېوځې.

ښځې د خپل ژوند کيسه داسې پيل کړه:
له ما چاپيره درې هلکان او يوه يو کلنه لور مې چې ګورې زما په شمول همدغه پنځه کسه يو. کلونه کېږي چې اقتصادي وضعيت مو ښه نه و، خو څو مياشتې مخکې مې خاوند په ښار کې له يو چاسره کار پيداکړی و، دوه ورځې کار يې وکړ په دريمه ورځ چې له کوره ووتلو مشوره يې راسره وکړه ،چې نن له هغه کس څخه چې زه کار ورسره کوم څو پيسې اخلم. ډېر وخت کېږي، چې غوښه مو نده خوړلې، غوښه راوړم او څه اندازه به کچالو هم راوړم.

په همدې خبرو او مشورو مې خاوند له کوره ووت. د ماسپښين دوه بجې به وې، چې دوازه ټک- ټک شوه، پنځه کلن زوی مې دروازې ته ورولېږه خوبېرته يې له دوازې رامنډې کړې. زوی مې له خوشالۍ په جامو کې نه ځايده، ويل ابۍ! درې سړي راغلي يوه لويه خلته يې له غوښه يې راوړې ده وايي مور ته دې غږ که چې دا يوسې. مورې! غوښه درنده ده زه يې نشم راولی ته يې راوړه .

زه هم حيرانه ودرېدم، چې دا کوم سخي پيداشو چې يوه خلته غوښه يې مونږ خوارانو ته راوړې. د دروازې پر لورې مې ګړندي ګامونه پورته کړل تر هغه چې دروازه مې خلاصه کړه .

سترې مشئ! تاسو څوک ؟
دريو واړو داسې حالت لاره چې ماسره د خبرو کولو ته يې زړه نه ښه کاوه. خو له رنګه پوخ سړی چې عمر به يې له پنځوسو اوښتی و رانږدې شو او غاړې يې تازه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوري! د خدای چې څه خوښه وي، مونږ اوتاسو باید د هغه رضا ومنو او که مو ونه منله خدای به راته نور هم په قهر شي،ستا خاوند د ښار په ننني موټر بم کې په حق رسیدالی، دهغه د بدن هغه برخې مو راټولې کړې، چې مونږ څه ناڅه وپیژندلې، دا هغه خلته (پلاستیک) دی چې ستا د خاوند غوښې مو پکې راوړلې.

په بدن کې مې څرېکې شوې، سر راباندې تاو شو، حواس مې له لاسه ورکړل او د یوه لیوني په څېر مې په ځان خولې ولګولې. د خاوند مرګ ، بیا داسې مرګ داسې شولکه ټوله دنیا مې چې پر سر راغورځېدلې وي .

نه پوهېږم چې په هغه شېبه کې به پر ما او بچیانو به مې څه تېر شوي وي، خو زه داسې څوک وم، چې په ټول ژوند مې چنداني خوشالي نه وه لیدلې، له هر ډول درد او غم سره بلده وم او له ځان سره مې وویل چې د خپلو بچیانو لپاره هم باید خپل حواس پر ځای کړم.

په دې شېبه کې نه وم پوهېدلې چې څومره وخت به وتلی وي،خو هغه کسان چې (پلاستیک) یې راوړی و له دروازې تللي وو. (پلاستیک) مې راواخیست ومې نه کتل چې زما دخاوند د بدن کومې کومې برخې به یې پکې اچولې وي. دومره مې وکړل چې ددروازې رادېخوا یې په هغه کینډل شوې کنده کې یې واچوم چې تېر کال مو وچ شوی نیالګی ترې کاږلې وه او هغلته مې یو څو بېلچې خاوره پرې واړوله.

ښځې دغه کیسه په داسې ډول کوله ته به وایې چې د خاوند له مرګ اوس خبرېږي او هغه صحنه په حقیت کې ګوري. سترګې یې پاکې کړې او هغه کندې ته یې لاس ونیو او وې ویل: ته چې له دروازې راننوتې او پښه دې وښویده هماغه مې د خاوند قبر وبوله.

اوس نو ته ووایه چې په داسې حال کې به مو ژوند څنګه وي؟ وړه لور مې اوس هم د پلار له مرګه نده خبره، پنځه کلن زوی خو لا داهم راته وایي، چې مورې سخته بخیله یې هغو کسانو چې غوښه راوړه په کنده کې دې واچوله خو مونږ ته دې پخه نکړه.

18

یوازې یوه شمــــــــــــــیره ! (لنډه کیسه)

لیکونکی : خالق رشید

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزاړه میزپرسرمې ایښې وړه کتابچه سر درې څلویښت کلنه شوه ، وړه کتابچه ده ، درې څلورځلې مې سره ګنډلې اوصحافې کړې ده، دا زما دتلیفون دشمیرو کتابچه وه...چې زما د ډیرونږدې ملګرواو دوستانو شمیرې په کې په منظمه اوښکلې خط لیکل شوې وې ...

هغه ملې، چې دکابل جنګونه پیل شول اوموږ هم له کابله په تیښته تیښه دباد وزرشوو، له ډیرې بدې ورځې داهم په کابل کې راڅخه پاتې شوه، کابل انجنیرصاحبانواوددین پتنګانوړنګ کړ، طالب یارانو بیا د پولې پړک ته کیناوه، امریکایانودخپلو لوړپوړو ودانیود غچ په خاطردا بې ګناه ښاردټلوالې بدمستانوپه نغوته په لویولویو بمونو وویشت... اوپه وینویې ولاړه ...

خو کابل مړنه شو، کابل له سختواو بدو ورځو وروسته بیا سرراپورته کړ...له هغوبدوشپوورځوچې چا یې کله هم فکرنه کاوه... زموږ یوځل بیا یادونو اوکتابونو ته ورپام شو، که څه هم زموږ مساپرې د هاتې کولمه شوې وه ، خوپه دې دومره اوږده موده کې باوروکړئ چې دکابل یادونه او کتابونه مې یوه ورځ هم له یاده و نه وتل، میرمنې به مې تل ددغویادواوارمانو لړۍ په یوه لنډه جمله کې را لنډه کړه :

ـ کابل وران شو، زرګونه بې ګناه ککرې په کې په وینو ورنګیدې ...اوته لاهم د یادونواو کتابونو په غم کې یې ...

داخبره به مې چې واوریده په رښتیاهم ځان به مې غلی ونیواوپرخوله به مې لاس برغولې کړ، له ځان سره به شوم :
-هو، رښتیا، کابل وران شو او زه لاهم ...

رښتیاخبره خوداوه، کله چې موږ له وطنه په وتلو ناچارشوو، هرڅه مو له یاده ووتل، له نژدې ګاونډیوسره موهم نه ولیدل اونه موله یوه اوبل سره خدای پامانی وکړ، جګړه دومره خونړۍ شوې وه چې په یوه کوڅه اویوه زینه کې له یوه اوبله ورک شوو، دیوه اوبل پتې هم راڅخه ورکې شوې... ځکه خوبه په همدغه حال کې موږ دخپلې دغې کتابچې چې په هغې کې د خپلوانواودوستانو شمیرې وې افسوس کاو اوتل به مو په دریغ سره دا یادوله :

-کاشکې مو دشمیرو کتابچه له ځان سره راوړې وای ... کاشکې چې هغه خوموله یاده نه وای وتلې ... اوداهغه کتابچه وه چې په هغې کې زموږ دټولو یارانو دوستان شمیرې له کلو راهیسې خوندې وې ، ډیره پخوانۍ شمیره په کې زما د لومړنې دورې د ټولګیوال دکورشمیره وه ، دوحید مومند ... ۳۰۹۱۵ ... هغه چې تراوسه یې هم مړی اوژوند راڅخه ورک دی ... هو، داشمیره تراوسه هم زما په یاد ده ... په یاد ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواوس له کلونو وروسته موږ ټولو ته دا څرګنده شوې وه اوله هرچا مواوریده اوریده ...

ـ کابل مړنه شو... کابل مړنه شو ...

اوکابل یوځل بیا د خپلو ورانو اوکنډرکنډرکنډوالوله سختواو بدو ورځو وروسته په خاوراو وینو لړلی زخمي زخمي سر راپورته اود آشه مایی مور پرلمنه یې دانصاف اوقضاوت په لامل کیښود... خودریغه چې تراوسه هم لاچا انصاف ورسره ونه کړاود ورانی سپین سترګی سرټیټی یې لاهم ځان ته نه نیسي اولایی هم دنورو پرلاس ځوروي اوخواروي ...

له اوږدو تیارو وروسته موږ یوځل بیا لکه یو وزي مرغان بیرته له یوې اوبلې خوا ورغبرګ شوو، داسې چې کورونه سوي ول ...غلوهرڅه وړي ول، خویوڅه چې د دوی زورنه و، ورته رسیدلی هغه یادونه اوکتابونه ول ،هغه چې دم ګری تردرنو ګردونو لاندې پټ شوي اوپه ګولیو زخمي زخمي یوې اوبلې خواته پراته وو... تورتم اودهغه ورنونکې څپې د کابل پرټولو کورونو اوګودرنوباندې تیرشوي وې ، زما دکورهم دغه حال و، کله چې مې دکتابتون ماته دروازه له درنوخاورو اوخځولو را واړوله ،دکتابونو الماري ټولې را نړیدلې وې، یوې پربلې یې لکه دکابل بی ګناه شهیدې میندې ساړه سرونه ایښې وو، کتابونه هرې خواته له غیږوتیت اوپرک شوي پراته وو... دلوستنې دمیزدوې پښې ماتې شوې وې، یوازې پردوو نورو ولاړو... دکاغذونواو اخبارونو رنګونه لکه خزان وهلي پاڼي زیړشوي وو، دمیزخانه نیم کښه وه، په سختی مې راخلاصه کړه ، هرڅه چې په کې وو ، ټول په خاورو لړلي ول ، راپورته مې کړل، دوړې مې یې یوې خواته کړې ، کتابچه مې مخې ته را وپړکیده .... هو، هم هغه کتابچه، هم هغه دیارانواوخپلوانو دشمیرو اونمروکتابچه... ټول ورته خوشال شوو، زر زرمې یې پاڼی یوې اوبلې خواته سره واړولې، دلومړي مخ شمیرې سمې نه لوستل کیدې، خو لومړی شمیره چې زما په یاد وه ، د دریو اونهو ترمنځ صفر یې له منځه تللی و، خو داچې زما په یاد وه زرمې د دریو مخې ته یوصفرکیښود، شمیره مې دایره کړه،خو له هغې خوا به ځواب راغلي :

ـ داشمیره موجوده نه ده ...

زرمې بله شمیره دایره کړه، دهغې له خوا هم خواب راغی :

ـ دا شمیره ګرد سره نشته ده ...

لس شمیرې مې په پرله پسې ډول دایرې کړې، خوله یوې مې هم ځواب ترلاسه نه کړه ، یاره ، شلمه دیرشمه شمیره مې چې دایره کړه زنګ تیرشو اوغږ راغي :

ـبلې ،

زرمې ځواب ورکړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ داد ولسوال صاحب کوردی ؟

ـ ته څوک یې ؟

ـ پردیس گل ، د ولسوال صاحب د زوی هم صنفی ...

مقابل لوری راته په غړمبا شو :

ـ و وروره ، زه ولسوال ملسوال نه یم، قوماندان یم ، قوماندان تورتم گل ... دالس پنځلس کاله کیږي، کله چې زه کابل ته راغلی یم ، همدغه زما شمیره ده .... پوه شوې که نه ؟

زرمې ځواب ورکړ :

ـ سمه قوماندان صاحب وبښه چې زه غلط شوی یم ...

همداسې مې شمیرلې دایرولې ، هغوچې خواب یې نه راکاوه ، او راته ویل به چې : دغه شمیرموجوده نه ده ... هغه به مې په نښه کړې چې گواکې نشته ...

څه سردې خوړوم ، په شمیرو دایرولو باندې ستړی شوم، نه پوهیږم چې څومه پاڼه به وه ، بیا مې د ولسوال صاحب غني خان شمیره مخې ته راغله، بیامې توکل پرخدای اود زړه زور وکړ، دایره مې کړه چې زنگ یې تیرکړ، یوپنځه غږ ترې راووت :

ـ هلو... بلې...

زرمې پوښتنه ترې وکړه :

ـ دا د مدیرصاحب اسماعیل خان کوردی ؟

ـ اسماعیل خان یې لاڅوک وي ؟

بل چاته یې غږ وکړ :

ـ وهلکه راشه دا غوا دې پریږده دا سړي څه وایي ، ځواب ورکړه ...

یوبل غږ راغی :

ـ بلې ، سلام ،

زرمې پوښتنه ترې وکړه :

ـ دا دوحید دوی کوردی، د ولسوال صاحب غني خان ؟

ـ نه وروره ... دا دمولوی سترجنرال استاد ماشیندارصاحب کوردی ...

و ډارشوم زرمې په خواره ژبه ځواب ورکړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ وبښئ ، وروره ، نه ولسوال صاحب نه مولوی و ، نه جنرال اونه ماشیندار ... ښښنه غواړم ...

غوږ مې کیښوده ، یوشمیرخپلوان چې راسره ول ، هغوی ته مې مخ ور واړاوه چې دا شمیرې خو یوه هم کارنه کوي اوکه داخلک اوس په دې لوی ښارکې نشته ؟

موږ په همدې کې وو، چې یو زنګ راغی ، ورته خوشال شوم ، چې ځه که خدای کول یوڅوک خو را پیداشو، خامخا یې زما شمیره لیدلې ده ... کله مې غوږ پورته کړه واومې وریدل :

ـ تاسې زما شمیرې ته زنګ وهلي ، ته څوک یې ؟

ځواب مې ورکړ :

ـ زه پردیس ګل یم د مستوفی امین خان زوی ...

زر یې ځواب راکړ :

دا امریکا سفارت دی ... نورپردغه شمیره زنګ ونه وهې ... پوه شوې ؟

غوږونو مې ترنګ آواز وکړ، اوشیرماما ته مې وویل چې ترسلو زیات زنګونه مې ووهل، خو دیوه له خوا هم ځواب رانغئ ...

ما ما راته کړه :

ـ خیردی هغوی چې لیدل یی ډیراړین وي ، کورته به یې ورشو، نورڅان په شمیرو مه ستړی کوه، شپاړس کاله ستا په کتابچه تیرشوي، زیاتره هغوی چې له تاسره یې شمیرې شته، هغوی له ښاره وتلي دي... هوډیروخت تیرشوی ... ډیره زما نه تیره شوې ... دلته شمیرې بدلې شوې، څیرې هم بدلې شوې ، کوڅې هم بدلې شوې، دلته خبره سرچپه روانه ده ، ټول ښار په قوماندانانو اوغلورا ډک شوی ، ډیرکورونه دوی ړنګ کړي اونورېې وربانديې جوړکړي، ځکه خود اصلی کورخاوند اوس په دغه ښارکې خپل کورنه شي موندلای ... دلته اوس هرڅه بدل شوي... شمیرې بدلې شوې اوڅیرې بدلې شوې ....

څوورځې مې همداسې په شمیرودایرولو تیرې شوې، خو له پخوانیودوستانودیوه هم ځواب رانغئ، ناچارشوم، کورونو ته یې هم ورغلم،له بده مرغه چې کورونه یې په کورونوکې ورک شوي ول، له دې سره سره به می هم زړه طاقت نه کاوه، دشپې ناوخته به مې هم شمیرې دایرولې، خو په هغوشمیروکی اوس زما ددوستانو غږونه نه اوریدل کیدل، ډیرو خویې ښه وکنځلم ، ښې سپورې پورې مې هم په کراتومراتو ترې اوریدې اوریدې ...

پرون مازدیګربیا زما په تلیفون کې شرنګ شرونګ شو، بیا مې زړه را وهڅیده، په دې هیله چې کیدای شي دکوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست تلیفون وي، په وارخطایی سره غوږی غوږته ونیوه :

ـ بلی ، مهربانی وکړئ زه ....

دنجلۍ نروچکي غږ و :

ـ ستا له خوا هره ورځ زنګونه راځي .موږ وخت نه درلود چې ځواب مو ووایو... تاسو ...؟

ـ ما بیا خپل غم وهلي نوم ورته یاد کړ او ور زیاته می کړه :

ـ وبښې دا مستوفي صاحب کوردی ؟

رانه یې وپوښتل :

-مستوفي یې لا څه شی وي ؟

ـ مستوفی امین الله خان ... دوست مې دی ، همدغه شمیره ده،

راته په خندا شوه :

ـ اوس دمستوفیانو، پاچاهانو وخت تیردي ... وایه زړه دي کیږي چې راشې او پته درکړم ...

سخت یې وډارکړم ،غوږی مې زر کیښوده ...

ماما را باندې پوه شو، په جدي څیره یې راته وویل:

ـ لا دهم زړه نه دی صبر ... لاهم غواړې چې ... واورې ... هیله کوم، نوره داکتابچه بیرته پرهغه ځای چې دا شپاړس اوه لس کاله هلته پرته وه درنه کیږدې، نورمه شله کیږه ....

رښتیاهم، واړې مې سره ختلې وې، کتابچه مې سره واړوله راواړوله، نوره نو داسې شمیره نه وه په کې پاتې چې زړه مې ورپسې ختلای وای،خو بیامی هم د وروستي خل له پاره سرترپایه شمیرو ته دچا خبره د زړه په سترګووکتل .... ښه مې ورته وکتل، دهري شمیري ترځنګ د درنو نومونو په لیدو اولوستو سره مې ترسترګو خدای شاهد دی تیاره تیاره کیده ... ښه مې وکتله، خویوه شمیره هم داسې نه وه چې ما به نه وه دایره کړی...هیچا هم ځواب رانه کړ، یوازې یوځو ځوابونه

مې چې واوریدل هغه هم ډیرزړه بوږنونکي اودردونکي وو... اونا آشنا...

بس نورنوآرام شوم ... داسې ښکاریده چې نورنوڅوک په زړومینو اوزړو شمیرو کې نه ول پاتې ...پخوانیو شمیرو ځواب را ته ونه وایه، په سلګونونومونو ډکه زړه کتا بچه کې مې یوازې یوه شمیره وه چې زنګ یې تیراوه خو دریغه چا نه پورته کوله ... ؟

پای

د ۲۰۲۰ کال د سامبر ۲۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکوال : فهيم لمر

په لسم ټولګي کې وم، چې مور له کلي ښخه ښار ته را کډه شوو. له ماشوم توب ښخه مې له داکټرۍ سره لېږيده. يوه ورځ له ښونځي ښخه کور ته راغلم. له کلي ښخه، کلي وال مو راغلی وو. مېرمن يې ناروغه وه. ځان سره مې وويل: ته دو بيچاره ګانو ته وګوره، له ګومره لرې ځای ښخه ډاکټر ته راځي. ځان سره مې هوډ وکړ کله چې داکټر شم، نو خامخا کلي ته ځم، د دې مسکينانو رنځ به دوا کوم. دولسم ټولګي ته شوم، او د کانکور ازموينې ته مې چمتوالی ونيولو. کال وروسته، په ازموينه کې مې ګډون وکړ. د کابل طبي پوهنتون ته بريالی شوم. د زده کړيالۍ دوره هم خپلې سختۍ لرې. پوره اووه کاله مې زدکړې وکړې. او بلاخره ډاکټر شوم. خپل تخصوص مې هم د غاښونو په سر جرايۍ کې واخيست .

کلی او پخوانی هوډ مې هېر وو، چې زه به يوه ورځ کلي ته د داکټر په صفت ځم. يوه ورځ مې ورور راته زنګ وکړ، وويل: چې د يوه کلي وال مېرمن مو ناروغه ده، ستا ادرس مې ورکړ، مرسته ورسره وکړه .

کلی وال مو راغی، روغ بړ مو وکړ. خو کله مې يې چې مېرمن وليده، نو پخوانې يادونه مې را ژوندي شول. هغه زما معشوقه ښکلا وه. ما ټول ځيزونه له ياده ايستي وو. نه پوهېږم چې بيا ولې را ونښېدل. هغې ډېر تغير کړی وو. خو سترګې يې لا هغه ښان شکلي وي لکه د آهو سترګې، له سترګو مې وپېژندله.

د خاوند ښخه مې يې وپوښتل څه ستونزه لرئ.
ځواب يې راکړ: ډاکټر صاحب! غاش يې ډېر درد کړلا، او نو بيا د کلي حکيم ته ورغلو، هغه وايستلو (حکيم يو غير مسلکي کس وو، چې د ډاکټر دنده يې په کلي کې پرمخ وړله. کله چې په کلي کې وو. زما د تره د زوی تل سر خوږېدا، نو کله به چې حکيم صيب ته ورغلا د چرسو يوه ټوټه به يې ورکړې وه، چې دا دې د غاښ لاندې کېږده جوړېږې، نيم کلی يې چرسيان کړل، بس د ده همدا يوه دوا وه). نو وروسته له هغې نه، د مېرمنې مې د مخ شی لور ډېر درد کړي او کله بې حسه وي .

کله مې چې د غاشو عکس يې واخيست، ومې ليدل چې غاش يې په ډېر فشار او په غير مسلکي ډول ايستلی او لاندنی زامه يې ماته شوې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موضوع مې ورته وويله. ورته مې وويل: يوه وړوکې عمليات ته ضرورت لري. د وويل: ډاکټر صاحب! د عملياتو لړښت څومره کيږي. لړښت مې يې ورته ووې. سړی غلی شو وويل: داکټر صاحب! دا خو ډېرې پيسه کيږي زه خو دومره نه لرم. ما ورته وويل: خير تشويش مه کوه، زه به يې پور درکړم، هرکله چې خدای درکړې بيا به يې راکړې.

دی ډېر خوشاله شو او مننه يې وکړه، چې زه به هيڅ کله ستا دا احسان هېر نه کړم. ورته ومې ويل: نه نه دا خبره به ته نه کړې ته خو مې کليوال يې دومره خو پر ما حق لرې.

ځان سره مې وويل: په ښکلا مې دومره درد نه لوريږي، دومره خو په ما هم حق لري. عمليات يې تېر شو. څو ورځې تېرې شوې. دې به تل د سترګو له څنګه راته کتل، خو څه يې نه ويل. مابه ځان نه پوهولو، ځان سره مې ويل دې به لا دمخه هېر کړی وي، لکه تا چې هېره کړې وه. وروستۍ ورځ يې وه نوره نو روخصتېده. خاوند ته مې يې ځينې دواوې وليکې، ورته مې وويل: دا دواوي واخله او بېرته يې ماته راوړه چې وېيې ګورم، او نور نو مېرمنه دې شه. دا کولی شئ لاړه شئ.

خاوند يې په دوا پسې ولاړ. دې ته مې وويل: چې يوڅو وخته احتياط کوه، ډېر ساړه او تاوده شيان مه خوره. ما غوښتل له اتاقه بهر شم، چې غږ را باندې وشو سيلابه! دا دښکلا آواز وو. نيږ دې ورغلم. بيا يې وويل سيلابه! زه دې له ياده ايستلې يم. ته خو چې لاړې پسې لاړې، خپلې ټولې وعدې دې هم هېرې کړې. تا خو ويلې وو، کله چې ډاکټر شم نو بيا بيرته کلي ته راځم او خپلو کلي والو ته به خدمت کړم. زه ډېره ستا په انتظار کې پاتې شوم. خو ستا هيڅ درک معلوم نه شو. زه هم د بل چا شوم. خو زما لا تر اوسه له ياده نه يې وتلی، ستا هر ياد مې په سترګو کې تاويږي، خو اوس خبره له خبرې تېره ده .

له سترګو يې اوښکې راغلې. په دې دقيقې کې يې خاوند راغی، دوا يې را ښکاره کړه. دوا مې وليده، د استعمال سپارښتنه مې ورته وکړه او ورته ومې ويل: چې نور کولی شئ لاړ شئ.

زه خپل اتاق ته روان شوم، ورځ تېره شوه، ماښام کور ته روان شوم. ښکلا مې هيڅ له سترګو څخه نه لرې کيده. بيګا مې مور غږ وکړ چې ډوډی وخوره، خو زما هيڅ اشتها نه وه. ورته مې وويل: زه موړ يم. خو زه لا هم په پخوانيو يادونو کې ډوب وم. او د ښکلا هغه غږ بې مې تر غوږ شو، سيلابه! سيلابه..!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوني تېره شوه کارته تلم راتلم خو ژوند مې بدل شوی وو. تل به مې هغه په خيالونو کې وه. بيا مې هم ځان ته تسلي ورکوله، سيلابه هغه نوره واده شوې. او تا خو لا دمخه هېره کړې وه، د زړه خبره مه منه لږ خپل عقل نه کار واخله.

مياشت وروسته مې تصميم ونيولو، چې کلي کې يوه ماينه خانه جوړه وم، هم به يو څو وخته له ښاره لرې وم. او د خپل د ماشومتوب هډه به هم پر ځای کړم. ټول شيان مې آماده کړل، پلار مې هم خوشاله وو، زماد تصميم نه، او لادمخه يې کليوالو ته زما د ورتلو زېری يې د کلي په خان کړی وو. مور مې ښه نه برېښېده او زما له تصميم نه خوښه نه وه، خو پلار مې راضي کړې وه.

کلې ته مې د طبی وسايلو سره حرکت وکړ. کله چې کلي ته ورسېدم، کليوالو او خان صيب لا د مخه زما د ورتلو لپاره يې تياری نيولی وو. ټول خوښ ښکاريدل. خان صاحب روغ بړ وکړ. او ما ته يې وويل: داکټر صيب تر څو چې کلي کې يې ته زما ميلمه يې، او زما ميلمستون به ستا ماينه خانه وي .

ما نه غوښتل چې څوک راسره په تکليف شي. خو د خان صاحب اسرار دې ته اړ کړم، چې د ده غوښتنې ته غاړه کېږدم.
څو ورځې تېرې نه وې چې د مريضانو قافلې را روانې شوې، له نږدې او لرې کليو څخه څوک چې زما په راتلو خبر شوي و راتلل.

اونۍ لا تېره نه وه، چې د خان صيب کره د ښځو شور ګډ شو. ګړۍ وروسته خان صيب او يوه ښايسته پيغه زما معاينه خانې ته راغلل .

خان صيب ته مې وويل: خان صيب خيرت خو به وي
د لور مې په غاښ بريښ دی، ځان له درده په ځمکه ولي. ته يې يو ځل وګوره.
جلۍ ته مې وويل: مهرباني دلته په چوکۍ کېنه. کله چې غاش مې يې وکتلو نو اوبه يې اخيستې وي او سوری هم وو. دوا مې ورکړه. او سپارښتنه مې ورته وکړه چې يوه اونۍ ورسته دې راشئ، چې غاښ يې تداوي کړم.

زموږ په کلي کې د هلکانو ښوونځی وو، خو د نجونو ښوونځی نه و. کال مخکې دولت غوښتل چې ښوونځی جوړ کړي، خو خان صاحت ممانعت کړی وو. ويلي يې وو: موږ خپلې ښځې نه بې سطره کوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو کله مې چې کلي کې د مریضانو وضیعت ولیدو، ډېر مې زړه درد وکړ چې څومره ستونزو سره لاس او ګرېوان دې، په ځانګړي ډول ښځې. زه په دې ښه پوهېدم، د دې ټولو منشاء د ښځو د مکتب نه ښتون دی. هغه متل دی وایي که یوه ښځه بیسواده پاتې شي نو یو نسل تبا کوي. زموږ په کلي کې هم همدا وضیعت وو. مېندو خپل او لادونه سم نه وو روزلي، نیم بنګاین او چرسیان وو، نیم بیا ایران ته په مزدورۍ تللی وو. نیم بیا د تربګنت او بدیو شا نیولي وه.

ځان سره مې هوډ وکړ، په هر ډول چې امکان لري خان صیب ته قانع کوم، ترڅو د نجونو ښوونځي ته اجازه ورکړي. اونۍ تېره شوه، خان صیب له خپلې لور سره بیا راغلل، کله مې چې د خان د لور د غاش تداوي شروع کړه. د خان صیب سره مې هم بنډار شروع کړ.

ورته ومې ویل خان صیب هغه د نجونو د ښوونځي کیسه څنګه شوه.
ده په ډېر فخر ځواب راکړ: شکر الحمد الله پرېمو نښود، چې د کلي نجونې بې سطره شي. ما ور غبرګه کړه خان صیب که په کلي کې کومه زنانه ډاکټره وی، نو تابه دا خپله ښایسته پیغله لور ماته تداوي ته راوستې وئ. دا خبره په خان صیب ښه ونه لګېده. را غبرګه یې کړه، دومره بیغیرته نه یم، کې وی نو تا ته مې نه راوستله. او د ضرورت په وخت کې خو ډاکټر محرم دی. ورته ومې ویل شا نو کې ډاکټره وی ماته دې نه راوستله، نو دا نجونې چې مکتب وه نه وایې نو له کومه به ډاکټره شي، له هوا نه خو نه را کوزېږي. خان صیب باندې خولې روانې شوي. او څه یې وه نه ویل.

او پو شوم چې ده ځان پړ احساس کړ، نو ور غبرګه مې کړه، خان صیب د نجونو په تعلیم کې خو څه ستونزه نشته، او تعلیم خو فرض ده.

دی سره د خپلې لور روان شو. نور مریضان مې هم معایته کړل، نن ورځ ډېر زیاد وو، ډېر ستړی شوم. معمولن هر بیګاه د خان صیب زوی ډوی راوړله، خان صیب هم راتلا، زما سره یې په ګډه ډوډۍ خوړله. نن خان صیب نه ښکاریدا، زوی یې یواځې راغلی وو. پوه شوم چې خان صیب زما په خبرو خپه شوی وو .

سهار وختي چې کله لمانځه ته را ویښ شوم، چې د خان صیب غږ مې تر غوږ شو، ډاکټر صیب! ډاکټر صیب!
ځان سره مې وویل: خدای دې خیر را پېش کړئ چې خان صیب په دې سهار وختي کې څه وایي.
ورته ومې ویل: خان صیب خیرت دې په دې سهار وختي کې څنګه راغلی یې. را غبرګه یې کړه، خیرو خیرت دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته راځه چې لږ به وګرځو او خبرې سره وکړو.

ډاکټر صیب ستا په پرونۍ خبره مې ډېر سوچ وکړ، ټوله شپه خوب رانغلو او دې نتیجه ته ورسېدم چې ته په حق یې. د نجونو لپاره یو ښوونځی ضروري دي. او په دې توګه نه دا چې زموږ ښځې بې سطره کېږي نه، بلکه زموږ عزت پرځای کیږي. نو زه به دا خبره په کلي کې هم یاده کړم، او له ملا صیب سره به مشوره پرې وکړم.

ته داسې وکړه چې نن د ماسپښين لمانځه ته جومات ته را شه، کله چې مو د ماسپښين لمونځ ادا کړ، خان صیب را جګ شو او خبره یې له خلکو سره شریکه کړه، ملا صیب هم وویل: دا خو ډېر ښه کار دی. نورو کلیوالو هم د خبرې په مقابل کې ډېر غبرګون و نښود، د خان صیب په ټینګار او ملا صیب د اسلام له نظره د مسله په جدیت خبرې وکړې. لږ بحث نه وروسته ټول راضي شول.

کومې موسسهٔ چې غوښتل زموږ په کلي کې مکتب جوړکړي، د ریس سره یې په تماس کې شوم، ریسس یې وویل: که کلیوال موافقه وکړي، ډېر ژر به د ښونځي ځای تعین او د ښونځي د ودانۍ چارې به پیل کړي. کلیوالو هم د ټولو په مشوره د جومات څنګ د ښونځي ودانۍ ته غوره وګڼلو .

زما د کال په پوره کېدلو، په کلي کي د ښونځي د ودانۍ چارې هم تکمیل شوې. ما څه موده مخکې بهر کې د PHDپرګرام ته نوم لیکنه کړې وه، او په کلي کې د انټرنټ د نشتون له امله مې خپل ایمل خپل ورو ته ورکړی وو. تر څو چک یې کړي او ما خبر کړي. ورور مې را ته زنګ وکړ، چې دې پروګرام ته بریالی شوی یم او ژر دې ځان دانتریو لپاره راورسوه. خان صیب سره مې خبره شریکه کړه، او کله چې کلیوال هم خبرشول ټول ډېر خپه وو، خو چاره نه وه. ټولو نه مې خدای په اماني واخیسته او د ښار پر لورې روان شوم .

21

لیکوال : رفیع الله ارمان

د دروازې له ټک ټک سره د مادک دتندې ګونځې سره ورغلې، رانیغ شو لاس یې وتپاوه توفداني یې له غاړې ونیوه شنه خاخکي پورته والوتل میرمن یې خوله بده ونیوه.
دروازه بیا ووهل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه شیبه چوپیتاوه. داخل دروازه نوره هم په زوره ووهل شوه.
مادک پاڅید له اوږو یې خیرنه خړه کمپله شاته ولویده، ښځې ټکری سره راټول کړ، په سر یې لاس تیر کړ غړوڅکه وینښتان یې له پیوند ټیکري راوتلي ول کمپله یې د بوغبند په سرتاوکړې خطا کړه.

مادک د دروازې شاته غبږ کړ:
څوک یې؟
معلم عطا یم، مادکه لکه چې په رڼا ورځ هم اوس ویریږې، زر زوږ شوې سړیه.
شرنگ شو د دروازې ځنځیرله دړې سره ولگید، دواړو سره غیږې ورکړې، خو د مادک لاهم طبیعت گونځې و.

معلم صیب وویل
مادکه زړه مې تنگ شو کور کې ماشومانو بد حال اچولی و، د پیتاو هم خوند نه و یوازې څوړندی په یوه ډډه دیوال خوا ته ناست و ما وې تاسره به غورې وکړم.
مادک دوه دری ځله په زوره وټوخل.

معلم صیب یې سترگو ته وکتل، طبعه یې ښه نه وه. وویل
ولې مادکه تر اوسه خو رک روغ وې او ښه نیغ دروازې ته را روان وې داولې یو په یوټوخي واخیستې؟

مادک له دیوال نه راتوپې شوې نجمنې خاورې ته سترگې نیولې وې
وویل
معلم صیب د ماشومانو مور یې له وړو سره یوځای له پلار کره ولاړه او زما هم وضعه ښه نه ده؛ همدا اوس هم په کمپله کې پروت وم په کوټو کې سیلی چلیږي، واړه مې هم ټول ناروغان دي ټول ټوخیږي...

معلم صیب یې خبره ونیوه
غم مه کوه مادکه هسې ځان ته زړه خورې، غم چې په عالم و هغه غم نه دی؛ د مني شپې همداسې سړې وي د میزان ستوری په راختو دی څو ورځې وروسته هوا نرمیږي.
مادک بیا څو پرله پسې ټوخي په زرو له ستوني را وایستل، بیا یې زیاته کړه

معلم صیب که د خوښه وي زه به بیرته کوټې ته ولاړ شم یخنۍ مې وضعه نوره هم ښه نه کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

معلم زړه نازړه وويل
سمه ده مادکه ورځه نور د نه تکليفوم.
خو ته به هم راسره تللی وې!
نه مننه کور د آباد، ځم د جومات تبې به ګرمه وي يوسات به پام غلط کړو.
مادک معلم صيب ته مړ لاس ورکړ او دروازه يې ورپسې پورې کړه.

معلم صيب تر جوماته خواشينی روان و، نه پوهيده چې نن ولې مادک بې خونده و. مادک په ټول کلي کې په ټوکو کې نمره وړې وه، لرې لرې کليو ته به ځوانانو په زور ورسره روان کړی و. په ډيرو کليو کې يې د ټوکو مسابقې ګټلې وې، ځو ځله خو يې له ملګرو سره ښه وهل هم خوړلي وو.

مادک کوټې ته ننوت. ميرمن يې د کړکۍ له تاخچې راکښته شوه، شنه خيرنه پرده يې سره سمه کړه د مادک په اوږو يې کمپله ور واچوله وويل

سړيه مالم صيب څه ويل؟
مادک تکيه وکړه په بيرتو يې ګوتې تيرې کړې لمدې شوې، لاس يې په کمپله وموښه وويل
دا خلک ليوني دي، نه د چا غريبۍ ته ګوري نه دې يخنۍ ته، بس را روان به وي وايي به کور کې مې زړه تنګ و، خدای يې د دوه ټوټې کړي زموږ چې زړونه تنګ دي چيرته ولاړ شو.
خير دی سړيه خو همداسې د آموخته کړي، ټوله ورځ ته يې او د دوی وازې خولې، ځو ځله مې درته وويل چې دا خلک هسې دربانديې خپل سات تيروي، له خواری مزدورۍ يې ايستلی يې، نه وينې په کور کې دومره لرګي نشته چې غاښ پرې وټومبو، دا سوړ ژمی په دې کادانه کې نه تيريږي، د حيوانانو به له ددک کره ځومره زړه تنګ وي؛ دا يې ځومه ورځ ده چې هلته له يخنۍ تښتيدلي دي، سنګينه مې ډيره ياديږي امرو خو خير اوس غټ دی .
مادک له کمپلې غاړه راجګه کړه په يوه ځنګ کوږ شو ګونځې شين پلاستيک يې له جيبه را وايست ويې څانډه.

ښځې پرنج وهل زر يې ټيکرۍ په خوله اوپوزه تير کړ.
ها دادی نسوار د هم خلاص شول، تربيګا به بيا درسره خبره نه کيږي آخر دا ټول دې له خپله لاسه، اوړی به مې له ورونيو سره نيش ته تللی وې اوس به د پوره ځلويښت زره کالدارې راوړې وې ژمی مو ښه ګرم پرې تيريده...
مادک د کوټې دود وهلو تيرانو ته سترګې نيولې وې زر زر يې رپولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دروازې ټک ټک شو.

اوچت رانيغ شو په خوشکه يې وويل
ښځې ورشه ګنې په مايې داخل سم بيابه کوې، ورته وواېه مادک نشته په خوارۍ پسې تللی دی !

ښځې غټې پايڅې سره راټولې کړې د کوټې ور يې په درب وواهه ووته، لا برنډې ته نه وه رسيدلې چې دروازه بياووهل شوه

غږ يې کړ
درغلم څه تندر را لويدلی چې داسې په توده غلانځ يې؟ !
مادک کړکۍ ته ور ولاړ شو پرده يې لږ يوې خوا ته کړه، ببر تارونه يې سترګو ته ودريدل.
تورۍ مادک لالا ته غږ کړه، کليوالو ويل نن د خازم اکا په هجره کې بنډار دی.

ښځې وويل
ځی خوار شئ، مادک خوستاسو د ساتيرۍ نه دی چې ټوله ورځ به يې غېوی، څه ورک شه سره له خازمه، مادک نشته پرون سهار په خوارۍ پسې له کوره...
خبره يې نه وه پوره کړې مادک له کړکۍ پرې غږ کړ
درغلم بازګليه درغلم
ښځه حيرانه ودريده!
په مادک پسې يې څادر ځمکه جارو کوله له دروازې ووت
په تلو کې يې وويل.
دروازه بنده کړه ويده نه شې! چې بيا به يې په ډبولو ټول کلي را وينښ شي زه بيرته راځم .

22

ليکونکی :عبدالهادی همت

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه پاچا امر وکړ، چې سپين ږيري بوډاګان بايد ټول ووژل شي، هغلته يو زلمی و، له خپل پلار سره يې بې ساري مينه وه. زلمی چې له ياد حالت نه خبر شو، پلار يې د کور په يوه پټه کوټه کې خوندي کړ، د ياد پاچا فوځ چې کله راغلل، پلټنه يې پيل کړه؛ خو په موندلو يې بريالي نشوو، بيرته خالي لاس ستانه شوو.

د وخت په تېرېدلو پاچا د جاسوسانو پر مټ ومونده، چې هغه خپل پلار پټ کړی دی. پاچا و انګېرله، وړاندې له دې، چې پلار يې ووژل شي او زوی يې بندي کړای شي، پرې ازموينه وکړه..

يو فوځي يې ور واستاوه، ورته يې کړه: پاچا در نه غواړي، چې صبا وختي د هغه په وړاندې پلی سوور حاضر شې. زلمی حيران شو، پلار ته د مشورې له پاره ورغی، ياده پېښه يې ورته بيان کړه. پلار يې موسکی شو ويې خندل! ورته يې کړه: په يوه ستر لرګي پښې واړوه، د پاچا د ناستې ځای ته مخامخ پلی سوور ورشه. همداسې يې وکړل. پاچا د ياد ځوان له زيرکۍ او پوهې نه حيران شو!

پاچا ورته وويل: ځه لاړ شه، صبا لوڅې پښې په ګوتو کې راشه! هغه بيا د پلار په لور و خوځېد، د پاچا په غوښتنه يې خبر کړ. پلار ورته ويل: ستا موزې را و باسه، هغه همداسې وکړل. پلار يې له موزو نه لاندينۍ برخه (تلی) وويسته، ول اوس يې په پښو کېباسه، پاچا ته ورشه. هغه همداسې وکړل. پاچا يې بيا له زيرکۍ او هوښيارۍ نه اغېزمن شو.

درېيم ځل پاچا ورته کړه: ځه لاړ شه، صبا په داسې حال کې راشه، چې دوست او دوښمن در سره وي. ځوان ولاړ، ياده کيسه يې پلار ته بيان کړه. د پلار يې په شونډو موسکا خوره شوه، ورته يې کړه: له ځان سره خپله ښځه او خپل کورنی سپی مله کړه، هر يو د پاچا په وړاندې ووهه. ځوان ور غبرګه کړه: څنګه؟ پلار ورته کړه: بس همداسې وکړه، و به ګورې، چې څه کېږي!

زوی د خپل پلار د مشورې سره سم د پاچا په وړاندې، ښځه ووهله! هغه په سوو کړيکو سر شوه، خپل مېړه ته يه کړه: ژر ده، چې په کړې کړنه به (پښېماني) شې. سم د لاسه يې پاچا خبر کړ، چې مېړه يې پلار په ځمکنۍ سمڅه کې پټ ساتلی دی. مېړه يې همدلته پرېښود، هغې د کور پر لور موخه کړه. له مشورې سره سم يې سپی هم وواهه، هغه هم په غپا ترې وتښتېد. پاچا ورته کړه: په همدې کړنلاره کې د وفا او جفا څرک څه ده؟ ځوان سپی را وباله په بېړه د څښتن خوا ته راغی په داسې حال کې چې د مينې اظهار يې کاوه، اما ښځه په خپله موخه لاړه، رښتيا تر بده ښځه، سپی هم زياته وفا لري؟

پاچا ورته کړه: سبا پلار هم در سره راوله. په سبا د پلار په ملتيا د پاچا و محکمې ته وړاندې شو. پاچا يې و پلار ته کړه: له دې امله چې يو پوه او او زېرک وګړی يې؛ ته به زما مشاور او مرستيال يې! زوی يې د پلار د حکمت له امله د مرګ له لومې خلاص شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځیني لیکوالو څو مرغلرې پیې یلې وي ، او له تاسو سره مي شریکي کړي، که کومه سهوه یه لیکو کي شوې وي، هیله ده ببښنه وکړئ.

ماخذونه

پورتنی لیکلې کیسي د ځینو لیکوالو هم دي ، چي له هغه جملي څخه دي ؛:

I. محترم عبیدالله پټان
II. محترم خلیل جمال –
III. محترم شاهین
IV. محترم عبدالله حیران
V. محترم جانباز

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library